

YENİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ KURULMASINA İLİŞKİN YASA HAZIRLIKLARI

- ✦ Bu yasa hazırlığı ile ilgili tartışmaya açılmış bir taslak bulunmamaktadır.
- ✦ Ancak hükümetin bir çalışma yaptığı ve bu çalışmanın tamamlanma aşamasında olduğu bilinmektedir.
- ✦ Bu hazırlıkların başkanlık sistemi ile bağlantılı olduğu şeklinde yorumlar bulunmaktadır.
- ✦ Bu yasa hazırlıklarının kapsamını önceden tahmin etmek, bu değişikliklere daha hazırlıklı olmayı sağlayacaktır. Bizi bu konuda gelecekte neler beklediğini öngörmek için İçişleri Bakanlığı'nın yayınladığı genelge, basında yetkili ağızlarca verilen demeçler ve daha önce İstanbul ve Kocaeli belediyeleriyle ilgili düzenlemelere başvurmak doğru bir yöntem olacaktır.

GENELGE KAPSAMI

- ✦ Bu hazırlık kapsamında içişleri bakanlığı 24/04/2012 tarihinde bir genelge yayınlamıştır.
- ✦ Genelgede; "13 ilde büyükşehir belediyesi kurulması ile ilgili Bakanlığımız bünyesinde yürütülen teknik çalışmalar son aşamaya gelmiştir" denilerek bu illerde bazı belediyelerin sahibi olduğu taşınmaz malları elden çıkarma ve belediyeleri borçlandırma yoluna gittikleri yönünde gelişmeler dikkate alınarak, bazı tedbirlerin alınması gerektiği ifade edilmiş, alınan tedbirler sıralanmıştır.
- ✦ Genelgede 27 il isim isim sayılmıştır.

GENELGEDE SAYILAN İLLER VE BU İLLERE İLİŞKİN GETİRİLEN YETKİ KISITLAMALARI

- ✦ Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, Erzurum, Gaziantep,
- ✦ İzmir, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya, Samsun,
- ✦ Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Malatya, Manisa, Kahramanmaraş, Mardin, Muğla,
- ✦ Tekirdağ, Trabzon, Şanlıurfa ve Van

- ✦ Genelgeye göre bu sayılan illerde bütün belde belediyeleri her türlü taşınmaz tahsisi, satışı ve kiralanması, yeni personel istihdamı, iş ve toplu iş sözleşmesinin yapılması, yeni nazım ve uygulama imar planı yapılması, imar planı değişikliği ve revizyonu ile (inşaat ruhsatı işlemleri hariç) her türlü imar uygulaması, iş makineleri ve diğer taşıtların satılması, 5393 sayılı Belediye Kanununun 68. maddesindeki hükümler saklı kalmak kaydıyla, borçlanmaları ve ticari plaka verilmesi ile ilgili işlemlerini valilik onayı ile yapacaklardır.
- ✦ Belirtilen iller ile İstanbul ve Kocaeli illerinde yer alan köyler, taşınmaz tahsisi, satışı ve kiralanması, yeni personel istihdamı, iş sözleşmesi yapılması, iş makineleri ve diğer taşıtların satılması ve borçlanma işlemlerini mahallin en büyük mülki idare amirinin onayı ile gerçekleştireceklerdir.

BASINDA ÇIKAN HABERLER

- ✦ Yasa hazırlığı ile ilgili gelen haberlere göre ise; 2012 verilerine göre nüfusu 750 bini aşan 13 il (Muğla, Hatay, Manisa, Denizli, Şanlıurfa, Balıkesir, Kahramanmaraş, Van, Aydın, Tekirdağ, Mardin, Malatya ve Trabzon) büyükşehir olacak.
- ✦ Yasa çıktığında 29 belediye İstanbul ve İzmit gibi olacak. Yani, büyükşehirlerin kapsamı 'mücavir' alan yerine 'il sınırı' olacak. Başkan, ilin bütününden sorumlu ve yetkili olacak. Bu illerin bütün seçmenleri büyükşehir belediye başkanlığı seçiminde oy kullanacak.
- ✦ Büyükşehir belediyeleri şehrin en ücra köşesine kadar götürülmesi gereken hizmetten sorumlu olacak. İl sınırlarında imarla beraber planlama, altyapı, ulaşım koordinasyonundan büyükşehir sorumlu olacak. İlçe belediyelerinin itfaiye ve zabıta hizmeti de büyükşehir tarafından karşılanacak.
- ✦ Bu 29 büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalan beldeler kapatılarak mahalleye dönüştürülecek. Beldelerde artık belediye değil, muhtarlık seçimleri olacak. Büyükşehir belediyeleri, özel idarelerin yürüttüğü kırsal altyapı hizmetlerini de devralacak. Bu hizmetler büyükşehir veya bağlı kuruluşlarına bırakılacak.

KOCAELİ VE İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİRİLEN YASAL DÜZENLEMELER:

1- Gerçekleştirilen yasal düzenleme ile; büyükşehir belediye sınırları, İstanbul ve Kocaeli ilinde, il mülkî sınırı olmuştur.

2- Bu sınırlar içinde kalan köylerin tüzel kişiliği sona ererek mahalleye dönüşmüştür. Bu şekilde oluşan mahallelerin katılacağı ilçe veya ilk kademe belediyesi, büyükşehir belediye meclisince belirlenir. Orman köylerinin tüzel kişiliği devam etmiş, ancak ormanlarla ilgili diğer kanun hükümleri saklı kalmak üzere bu köyler imar bakımından büyükşehir belediyesinin mücavir alanı sayılmıştır. Bu köylerde su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütme görev ve yetkisi, ilgili büyükşehir belediyesine bağlı su ve kanalizasyon idaresine aittir.

3- Büyükşehir belediye sınırlarına alınan belediyelerin organları büyükşehir belediyesi ilçe veya ilk kademe belediyesi organları; köy muhtar ve ihtiyar heyeti ise mahalle muhtar ve ihtiyar heyeti olarak ilk mahalli idareler genel seçimine kadar görevlerine devam etmiştir.

4- Tüzel kişiliği kalkan köylerin malvarlıkları hak, alacak ve borçları mahalle olarak katıldıkları belediyeye devredilmiştir.

5- Büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin yürütmekte olduğu su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere bina, tesis, araç, gereç, taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilmiştir.

6- Belirtilen hizmet alanlarında ilgili mevzuatı uyarınca ihdası ya da vizesi yapılmış sürekli işçi kadrolarında veya geçici iş pozisyonlarında; 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışmakta olanlar

ise mevcut kadro ve pozisyonları ile birlikte büyükşehir belediyesine veya ilgili bağı kuruluşuna devredilmiştir.

SENDİKAMIZA ETKİSİ

- ✦ İstanbul ve İzmit dışında genelgede sayılan 26 ilde kurulacak Büyükşehir belediyeleri, il sınırları dahilinde en azından su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine bakmakla yükümlü olacaklar.
- ✦ Dolayısıyla bütün belediyelerin bu hizmetlerine bakan birimleri, personel dahil, Büyükşehir belediyelerine aktarılacaklar.
- ✦ Sendikamız için İl ve Büyükşehir belediyelerinde örgütlü isek, bu düzenleme görelî bir avantaj sayılabilecek iken, İl ve Büyükşehir belediyelerinde örgütlü olmamamız durumunda üye kaybı söz konusu olacaktır.
- ✦ Yine bu 27 ilde bütün belde belediyeleri mahalle olacak ve ilk kademe belediyelerine dönüşecek olan ilçe belediyelerine bağlanacaktır. Bu nedenle hangi belde belediyelerinde örgütlü olduğumuz, bu belediyelerin hangi ilçe belediyelerine katıldığı, katıldıkları ilçe belediyelerinde örgütlülük durumunun tespit edilip buna göre hazırlık yapılması yerinde olacaktır.
- ✦ Kanunun uygulaması daha önce olduğu gibi ilk yerel seçimlerde başlaması beklendiğinden 2014 yılına kadar önlem almak gerektiği açıktır.

MEVCUT BÜYÜKŞEHİRLERDE DURUM (2011 HAZİRAN SEÇİMLERİ)

İLLER	AKP	CHP	MHP	BAĞIMSIZ
ADANA	436.705	361.547	237.692	93.169
ANKARA	1.465.000	932.000	435.000	29.000
ANTALYA	461.000	390.000	245.000	28.000
BURSA	872.000	411.000	237.000	27.000
DİYARBAKIR	217.000	15.000	5.700	419.000
ESKİŞEHİR	221.000	178.000	73.000	
ERZURUM	282.000	19.000	54.000	33.000
GAZİANTEP	509.000	159.000	77.000	44.000
İZMİR	920.000	1.094.000	282.000	120.000
KAYSERİ	476.000	89.000	132.000	
KONYA	807.000	118.000	152.000	15.000
MERSİN	309.000	309.000	204.000	93.000
SAKARYA	333.000	87.000	81.000	
SAMSUN	460.000	162.000	84.000	

YENİ KURULACAKLARDA DURUM (2011 Haziran Seçimleri)

AYDIN	223.000	240.000	114.000	24.000
BALIKESİR	355.000	258.000	106.000	
DENİZLİ	278.000	186.000	101.000	
HATAY	352.000	305.000	100.000	11.000
MALATYA	293.000	85.000	35.000	
MANİSA	405.000	248.000	146.000	24.000
K.MARAŞ	390.000	64.000	73.000	
MARDİN	103.000	11.000		195.000
MUĞLA	169.000	236.000	84.000	
TEKİRDAĞ	182.000	226.000	68.000	
TRABZON	265.000	82.000	69.000	
ŞANLIURFA	428.000	21.000	22.000	182.000
VAN	171.000	15.000	12.000	211.000